

Rudus Ab: ansökan om ändring av miljö tillstånd för brytning och krossning av berg i Kullo på fastigheterna Andersas och Lilljontas / utlåtande till tillstånds- och tillsynsnämnden i Borgå

Miljöhälsosektionen 27.02.2025 § 17
128/11.05.02.08/2025

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Maarit Lönnroth
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Tillstånds- och tillsynsnämnden i Borgå begär hälsoskyddsmyndighetens utlåtande om Rudus Ab:s ansökan om gemensamt tillstånd för brytning och krossning av berg på utvidgningsområdet i Kullo. Utlåtandet ska skickas senast 16.3.2025 till adressen ymparistonsuojelu@porvoo.fi. Ärendets diarienummer är **2754/11.01.01/2024**.

Ansökningsmaterialet finns till påseende på Borgå stads webbplats 22.1–28.2.2025 på adressen <https://www.porvoo.fi/sv/nyheter/kungorelse-om-rudus-abs-ansokningar-om-marktakts-och-miljotillstand/>

Rudus Ab har lämnat in en ansökan om marktåktstillstånd gällande täkt av berg samt miljö tillstånd gällande brytning, mottagning och krossning av stenmaterial i Kullo by på fastigheterna Andersas 638-440-10-19 och Lilljontas 638-440-15-9. Ansökan om tillstånd gäller ny verksamhet, och tidsbegränsat tillstånd söks fram till 16.10.2029. Dessutom ansöker Rudus Ab om att få inleda verksamheten innan tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft.

Täktområdet ligger i Kullo by och det finns olika slags företagsverksamhet i närheten. Nordväst om området ligger Rosk'n Rolls materialcenter (KILKE) med avfallsåtervinningsverksamhet. I området pågår också brytning i stor utsträckning, eftersom verksamhetsområdet ännu inte är färdigt. HRM:s komposteringsområde Metsäpirtti ligger sydväst om området. Sydost om området ligger en motocrossbana. Nordost om området finns en körövningsbana som drivs av Stiftelsen för Östra-Nylands körövningsbana. Sköldviks oljeraffinaderi och industriområde ligger cirka 1,5 km sydöst/öst om täktområdet. På ca 600–1400 meters avstånd i nordväst finns Rudus och Destias brytningsområden där brytning ännu inte har börjat (i Destias område har byggandet av arbetsplatsvägar påbörjats).

Syftet med planen och ansökan är att fortsätta täkten av marksubstanser i ett område där täkt av marksubstanser redan pågår. Brytning av området är samtidigt förbyggande av området för framtida företagsverksamhet, eftersom området i den lagakraftvunna delgeneralplanen i huvudsak har anvisats som industri- och lagerområde. Detta innebär att området måste jämnas ut genom brytning innan det kan tas i bruk enligt planen.

Det egentliga brytningsområdet på det område som ansökan gäller är 8,3 ha, och på området finns cirka 315 000 m³tf berg som ska brytas. Enligt ansökan krossas på planområdet årligen i genomsnitt 200 000 ton stenmaterial som brutits på täktområdet och som transporterats från annat håll, och högst 1 000 000 ton per år. Aktiv krossningsverksamhet bedrivs i området under uppskattningsvis 3–7 månader årligen, dvs. verksamheten är inte kontinuerlig. Krossning, skutknackning och borring utförs vardagar måndag till fredag kl. 6–22, sprängningar vardagar kl. 8–18 samt mottagning och lastning av sprängsten måndag till lördag dygnet runt.

Det finns ingen bosättning i närheten av täktområdet. De närmaste bostadshusen finns på över 1,5 kilometers avstånd i väst, nord och nordost. I söder är avståndet till bebyggelse över 2 km. I alla väderstreck blir det mellan bosättningen och brytningsområdet bergsområden som är högre än den omgivande terrängen, vilka dämpar bullret.

Damm uppstår vid borring, sprängningar, krossning, lastning, arbetsplatstrafik och transporter. Det väsentligaste nedfallet av damm påverkar i allmänhet själva täktområdet eller dess omedelbara omgivning. Dammolägenheterna vid behandlingen och transporten av stenmaterial kan vid behov minskas genom bevattning och rätt placering av lagrade högar. Damm från arbetsplatsvägar bekämpas med regelbundet underhåll av vägarna och vid behov genom fuktning med saltlösning.

Buller från täktområdet uppstår främst från sprängningar, borring, krossning, lastning och tung trafik. Krossanläggningen placeras alltid så nära de sprängda lodräta bergväggarna och de lagrade högarna som möjligt så att buller sprids så lite som möjligt i omgivningen. De lagrade högarna och bergväggarna i brytningsområdet bildar "väggar" som effektivt minskar spridningen av buller från verksamheten och lastningen till omgivningen. Med täktverksamheten enligt denna plan och Rudus andra täktområde som ligger intill (1:130) uppstår inga sammantagna konsekvenser i fråga om bullerutsläpp, eftersom krossnings- och brytningsverksamhet inte pågår i båda områdena samtidigt. På basis av den bullermodellering som gjorts upp för den tidigare verksamheten bedömer sökanden att bullret från krossningsverksamheten och transportererna ligger klart under riktvärdena i de störningskänsliga objekten.

Man planerar inte att genomföra buller- och dammkontroll med mätutrustning, eftersom det inte finns störningskänsliga objekt i närheten av täktområdet och avståndet till bosättning är över 1,5 km. Buller- och dammutsläppen övervakas i första hand sensoriskt.

I anslutning till den redan pågående intilliggande täktverksamheten har man redan gjort en riskanalys där man har kartlagt de åtgärder som behövs för att säkerställa att sprängningarna utförs på ett säkert sätt. Riskanalysen förnyas vid behov.

Området ligger inte i något viktigt grundvattenområde. Rudus nuvarande verksamhet har redan kopplats till ett program för samordnad recipientkontroll av Kullobäcken. Utvidgandet av täktverksamheten till området i denna plan förutsätter enligt Rudus Ab:s uppfattning inte att programmet för samordnad kontroll uppdateras, eftersom grundvattenförhållandena och vattnens flödesriktningar inte ändras och de befintliga kontrollpunkterna ligger på gynnsamma platser i förhållande till täktverksamhetens utvidgningsområde.

Det föreligger en risk för förorening av grundvattnet, eftersom det finns en risk för att bränsle och smörjmedel som lagras och behandlas i området samt hydraulolja i maskiner och anläggningar i nöd- eller störningssituationer kan läcka ut till marken och grundvattnet. Ett lämpligt område för stödfunktioner har byggts på området och området för krossanläggningen skyddas på behörigt sätt. I verksamhetsområdet förvaras torv eller annat material för absorbering av olja, så att man i händelse av oljeskada genast kan vidta bekämpningsåtgärder.

Miljöhälsosvårdschefen

Miljöhälsosektionen beslutar ge följande utlåtande i ärendet:

Verksamheten får inte överskrida riktvärdena för buller. I synnerhet ska uppmärksamhet ägnas åt att förebygga olägenheter som orsakas av lågfrekvent buller. När det gäller bullerbekämpning ska den sammanlagda effekten av bullriga verksamheter i området beaktas. Det är alltid bra att begränsa bullerspridningen, även om det inte finns några objekt som ska skyddas inom området som påverkas, eftersom också bullernivåer som underskrider riktvärdena för buller kan orsaka olägenheter för trivseln. Miljöhälsosektionen anser att om verksamheten medför bullerolägenheter för bosättningen ska den inte bedrivas under veckoslut, inte heller fredagar efter kl. 17.00.

Damm som uppkommer vid borring, krossning och transport får inte i skadliga mängder sprida sig till gårdsplanerna vid de närmaste bostadsbyggnaderna. Användning av salt för att binda damm ska undvikas, för att minimera risken för förorening av grundvattnet.

Med tillståndsvillkor och tillräcklig övervakning ska säkerställas att inga förorenade jordmassor förs till området. Det är att rekommendera att infartsleden till området förses med en bom som förhindrar obehörig användning.

Miljöhälsosektionen har inget annat att anmärka i ärendet.

Beslut:

Förslaget godkändes.
